

Vänsterpartiet förslag till
Sundbybergs stads budget
2021 med plan 2022–

En grön omställningsplan för ett jämlikt Sundbyberg

Innehåll

Inledning	5
Kommunstyrelsen	8
Grundskole- och gymnasienämnden	10
Förskolenämnden	11
Social- och arbetsmarknadsnämnden	13
Äldrenämnden	15
Kultur- och fritidsnämnden	16
Stadsmiljö- och tekniska nämnden	18
Byggnads- och tillståndsnämnden	20
Överförmyndarnämnden	21
Valnämnden	21
Revision	21
Sundbybergs stadshus AB	22
Fastighets AB Förvaltaren	23
Lokalfastigheter i Sundbyberg AB	24
Sundbybergs stadsnätbolag AB (SSB) och Sundbybergs Bredband AB (SBB)	24
Sundbyberg Avfall och Vatten AB	24
Norrenergi	25
Resultaträkning	26
Ramfördelning enligt stadens resursfördelningsmodell	27
Investeringsbudget	28
Långsiktig ekonomisk plan	29

Inledning

Sverige är idag det OECD-land där ojämlikheten växer snabbast. Förutsättningarna för att kunna förverkliga sina drömmar skiljer sig åt markant mellan olika människor. Det handlar om grundläggande saker i livet som hur länge vi lever, hälsa, arbete, rätt till bostad, skola och trygghet. Ett ojämlikt samhälle skapar ett ohållbart samhälle. Forskning visar att ojämlika samhällen har sämre tillit och större missnöje, ohälsa och kriminaliteten.

Sundbyberg är en mångsidig stad som har mycket positivt att erbjuda och dit många söker sig. Samtidigt är Sundbyberg, liksom landet i stort, en delad stad med stora skillnader. Mellan de som har arbete och de som inte har arbete. Mellan de som har eget boende och de som saknar boende. Mellan de som måste räkna dagarna till nästa inkomst och de som kan göra större avdrag på skatt för att renovera sin bostad. Mellan de som lever i rädsla för våld eller diskriminering och de som lever tryggt. Allt detta kan och ska vi ändra på.

Vänsterpartiet har under flera år drivit på för ökad jämlikhet i Sundbyberg. Vi har inte minst varit framgångsrika i att få igenom ett flertal bostadspolitiska vänsterreformer, såsom stopp för ombildningar av hyresrätter. Vi fortsätter nu att kämpa för att ännu fler ska få ett tryggt boende och för ett hållbart jämlikt och solidariskt Sundbyberg.

För att skapa ett hållbart samhälle måste staden även ha en hållbar och långsiktig ekonomisk hushållning. På sikt anser vi att vi ska sträva efter ett överskottsmål. Vi ska tillsammans ta ansvar för stadens ekonomi.

Kommunerna, så även Sundbyberg, drabbas negativt av regeringens skattepolitik. De väljer att sänka skatten för de rika och ge rika fler bidrag/avdrag istället för att stötta upp välfärden i kommunerna. Det är varken ekonomiskt eller socialt hållbart. Trots otillräckliga statsbidrag vill vi i Vänsterpartiet värna om det viktiga välfärdsuppdrag som vi i kommunerna har. Därför föreslår vi en

skattechöjning. Detta innebär att vi tillsammans tar ansvar för att värna verksamheterna, personalen och medborgarna i Sundbyberg. Det bästa hade varit om staten hade beskattat de rikaste. Men även vad gäller kommunalskatter betalar höginkomsttagare mer samtidigt som låginkomsttagare generellt har större nytta av en stärkt välfärd.

Är det något vi ska prioritera i en tuff ekonomisk situation, under och direkt efter en pandemi, då är det personalen som arbetat som hårdast under pandemin, på förskolor, äldreboende och inom hemtjänsten. Med anledning av detta föreslår Vänsterpartiet, inga effektiviserings eller besparingskrav på äldreomsorgen. Vi gör även vissa riktade satsningar till förskolan, med sex timmars arbetsdag och lättnader för hyresgäster.

Bostad

Bostadsmarknaden präglas av brist, enorma kostnader och stora risker. Vi har en enorm bostadsbrist i hela Stockholmsområdet, där det till och med händer att barnfamiljer står utan ett tryggt hem och där många flyttar runt på osäkra andra-, tredje-, och fjärdehandskontrakt. I Sundbyberg har vi under flera år byggt mycket, men främst dyra bostadsrätter. När det väl byggts hyresrätter har

”Vänsterpartiet är emot att staden plockar ut vinst från Förvaltaren. Vi vill istället att dessa pengar ska stanna i bolaget och komma hyres-gästerna till gagn.”

det varit med skyhöga hyror. Dessutom ombildades fler än 1200 hyreslägenheter under det föregående borgerliga styret, vilket har skapat ännu längre köer för att få ett hyreskontrakt.

Vänsterpartiet är emot att staden plockar ut vinst från Förvaltaren. Vi vill istället att dessa pengar ska stanna i bolaget och komma hyresgästerna till gagn. Att ta ut pengar ur Förvaltaren är inget annat än en dubbelbeskattning av hyresgästerna. Vi vill också stoppa den årliga hyreshöjningen i Förvaltarens bostäder för 2021. Det minsta vi kan göra i denna tuffa ekonomiska situation är att ge hyresgästerna besked att hyran inte blir högre.

Sundbyberg behöver fler hyresrätter, inte färre - därför ska vi bygga nytt, fortsätta att behålla Förvaltarens hyresrätter, inte sälja ut, och framförallt se till att Förvaltaren växer som bolag. Förvaltarens lägenheter behöver också renoveras och hyresgästernas ställning måste stärkas så de får större makt över hyresnivåerna vid renoveringar. Ingen ska behöva flytta eller bli bostadslös för att hyran blir för dyr. Stadens huvudsakliga ansvar är att se till att fler hyresrätter byggs ska också gälla när andra aktörer vill bygga i vår stad. En riktlinje om minst 50 procent hyresrätter är ett viktigt principbeslut som kan motverka bostadsbrist och bostadslöshet för många.

Miljö & klimat

Vi behöver en grön omställning – både globalt och lokalt. Vi har tydligt sett att vårt nuvarande system tar oss mot ekologisk katastrof med klimatkris med mera. Därför krävs förändring nu. Det finns mycket vi kan göra på lokalnivå, som också kan inspirera andra kommuner. Åtgärder vi också tror förbättrar livet för sundbybergarna. Vi vill att Sundbybergs stad officiellt erkänner att vi befinner oss i ett klimatnödläge fram tills det att världens nationer säkerställt att Parisavtalets mål uppnås. Vi vill även att staden ska prioritera samarbete med andra kommuner nationellt och internationellt för att bygga upp kompetens och en 'best practice' kring klimatarbetet.

Vi vill även att staden genomför en informationskampanj för att redovisa de åtgärder som staden gör och avser att göra för att uppfylla Parisavtalets krav, samt för att visa vad medborgarna själva kan göra.

Miljökriserna beror dock på ohållbara strukturer inte främst på individers val. Vi måste som samhälle ta oss an den ekologiska krisen tillsammans, med investeringar och genom att

göra det omöjligt att förstöra miljön och lätt att leva hållbart.

Stadens arbete för en grön omställning måste präglade alla verksamheter.

Vårt samhälle måste lämna den fossila energin och enbart använda energi från hållbara förnyelsebara källor. För att detta ska vara möjligt måste också vår energiförbrukning minska. Avgörande för att lyckas med detta är att fasa ut fossilberoende ur våra verksamheter.

Bostäder behöver renoveras hållbart och transporter måste ställas om från bensindrift till el. Bilismen ska göras överflödigt genom stadsplanering, där det vi behöver är nära, och genom utbyggd, välfungerande och gratis kollektivtrafik, tillsammans med lättillgängliga gång- och cykelvägar.

Medan utsläppen inom Sverige har minskat en aning har utsläppen från vår konsumtion legat relativt oförändrade. Sveriges konsumtion är mer ohållbar än det globala genomsnittet och det skulle krävas över fyra jordklot om alla konsumerade som svenskarna. Men konsumtionsutsläppen är väldigt ojämnt fördelade inom Sverige. De rikaste är de som, genom sin höga konsumtion, har högst ekologiskt fotavtryck och störst klimatpåverkan.

Vi vill att återvinning och återbruk ska stärkas för att minska slit- och slängkonsumtionen och vegetabilisk och ekologisk mat ska bli norm. Våra kommunala bolag ska få tydligare uppdrag att verka för en grön omställning. Slutligen måste även upphandlingarna bli vassare kring kraven på ett mer hållbart samhälle – ekologiskt, ekonomiskt och socialt.

Trygghet

Trygghet är att barnen trivs i skolan, att alla har en inkomst som får ekonomin att gå ihop och att ingen ska behöva vara rädd – varken i skolan, på jobbet, i bostadsområdet eller hemma i familjen.

På senare tid har staden präglats av social oro. När klassamhället blir hårdare växer brottslighet fram. Många ungdomar som inte ser någon väg framåt genom studier eller arbete, lockas av möjligheten att tjäna snabba pengar och vinna status genom brott. Kriminalitet är ett symptom av det samhälle vi lever i.

Så länge ojämlikheten ökar i vårt samhälle och det finns barn och vuxna som lever under fattigdom så kommer inte skjutningarna att minska. Därför går

det inte att satsa på krishantering och samtidigt föra en politik som ökar

ojämlikheten, med kraftiga nedskärningar. Polis och direkta åtgärder behövs, men löser inte det grundläggande problemet. Vi måste jobba för jämlika livschanser, arbeta mer förebyggande, göra fler satsningar på tidiga insatser och erbjuda en utväg för de som vill ta sig ur kriminalitet.

Till exempel, när staden byggs ska det planeras in mötesplatser, fritidsgårdar, fritidsklubbar, skola och omsorg. Detta ska inte hamna på efterkälken, utan integreras från start. Samtidigt måste vi också satsa mer på uppsökande insatser som till exempel fältsekreterare, och nattvandrare, så att våra ungdomar ska känna sig

sedda och trygga och få kontakt med vuxenvärlden utanför hemmet, och få höra att det finns en framtid för dem.

Vänsterpartiet vill också satsa på det feministiska våldsförebyggande arbetet i hela staden och ser till att det prioriteras och samordnas såväl strategiskt som operativt. Var femte vuxen kvinna i Sverige har någon gång i sitt liv utsatts för allvarligt sexuellt våld, och många kvinnors och flickors liv begränsas – både i det offentliga och i hemmet i nära relationer. Staden ska ge skydd och stöd till alla som behöver, inte minst våldsutsatta kvinnor och hbtq-personer. En viktig del i detta är långsiktigt stöd till Sundbybergs kvinnojour och Stjärnjourens trans- och tjejjour.

Kommunstyrelsen

Pandemin har slagit hårt mot staden. Vi har sett hur anställda i välfärden arbetat hårt för att klara denna kris. Mer samordning, tillräcklig bemanning, bättre arbetsvillkor och en stärkning av det proaktiva arbetet är viktiga ledord för stadens framtid. Detta kräver att kommunen har en starkare roll i stadens verksamheter och framförallt tillräckliga resurser för att kunna genomföra det som krävs för att stärka krisberedskapen och förbättra välfärden.

Staden ska vara ett föredöme som arbetsgivare. Därför är det viktigt att arbetet för jämställdhet och likabehandling stärks i kommunen. Rätt till heltid ska vara en självklarhet. Det stärker inte minst kvinnors försörjningsmöjligheter och ger en chans till en dräglig pension. Vi ska även minska vårt beroende av konsulter och öka grundbemanningen i stadens verksamheter. Så hushåller vi bättre med ekonomin och tillvaratar kompetenser på längre sikt. Rimliga anställningsvillkor ska också vara en grundförutsättning, inte bara i vår egen verksamhet, utan även i vår upphandlade verksamhet.

Det ekonomiska läget i Sundbyberg är ansträngt. Pandemin har skapat en ekonomisk utmaning för staden. Mycket tyder på att kostnaderna kommer överstiga intäkterna under en längre tid. I Vänsterpartiets budget använder vi oss alla kommunens verktyg – från skatter till effektiviseringar och smartare användning av stadens resurser – för att vända på utvecklingen. För att motverka de sociala svårigheter och passiviteten som följer av ekonomiskt bistånd och för att minska stadens kostnader vill vi att staden kraftsamlar och anställer personer med ekonomiskt bistånd. På detta sätt kan vi slå ihop arbetsmarknadsåtgärder med viktiga arbetsuppgifter inom till exempel lokalvård och parkskötsel.

När stadens verksamheter ska ta sig igenom dessa utmaningar, då är det också viktigt att förtroendevalda också tar sitt ansvar. Under 2021 vill vi se en kraftig minskning av politiska arvoden, framförallt toppolitikers arvoden. Ingen folkvald eller förtroendevald ska erhålla mer än 30 000 kronor efter skatt. Vänsterpartiets inställning har alltid varit att politiker inte ska leva i en egen verklighet långt från vanliga medborgare. För år 2021 är detta desto viktigare.

Staden behöver arbeta strategiskt med investeringar för att möta stadens behov och samtidigt hålla oss inom ekonomiskt hållbara ramar. Staden behöver upprätta en plan för en långsiktig finansiering av stadens verksamheter som inte gör oss beroende av engångsintäkter. I nuläget är det viktigt att vi ser över vilka projekt som är nödvändiga och vilka som kan pausas eller skjutas på. Upphandlingsenheten, ansvarar för stadens köp av tjänster och produkter, har också ett stort ansvar att minska stadens kostnader. Vi vill att Upphandlingsenheten ska få utökade befogenheter för att mer effektivt kunna samordna koncernövergripande upphandlingar. Vi vill också göra det lättare att följa upp om leverantörer följer ingångna avtal.

***”Utllys klimatnödläge –
utarbeta en plan för utsläppsminskningar allt enligt Parisavtalet (...)*”**

När det gäller exploatering ska vi kräva att minst hälften av nybyggda lägenheter upplåts som hyresrätter. Idag finns det byggstöd som kan minska kostnaderna och pressa hyrorna vid nybyggnation. Samtliga byggherrar och fastighetsägare ska också bidra med lägenheter för bostadssociala ändamål. Vänsterpartiet motsätter sig januaripartiernas och högerpartiernas förslag om marknadshyror, som skulle kraftigt höja hyrorna i Sundbyberg och beröva hyresgäster sin förhandlingsrätt.

Staden ska ha en tydlig handlingsplan för krisledning. Handlingsplaner och samordning behövs även för hela stadens arbete för trygghet och säkerhet. Trygghetsarbetet ska vara förebyggande och feministiskt. Det vill säga präglas av insikten om kvinnors extra utsatthet för våld och hot om våld i nära relationer, samt utsattheten hos transpersoner och personer som varken identifierar sig som man eller kvinna (icke-binära). Insikten om unga mäns utövande och utsatthet för våld i offentliga miljöer är också en relevant del av feministisk våldsprevention. Vi ska prioritera och samordna detta arbete såväl

strategiskt som operativt i hela koncernen tillsammans med externa aktörer såsom Polisen, det lokala civilsamhället och näringslivet.

Slutligen, förutom klimathotet rankas kärnvapen som det största existentiella hotet mot mänskligheten. 2017 röstades FN:s konvention om kärnvapenförbud igenom av 122 stater, däribland Sverige. För Vänsterpartiet är fredsrörelsen viktig. Vi är emot kärnvapen och upprustning. Sveriges roll i världen bör vara att verka för nedrustning och aktivt lyfta de goda krafterna som arbetat och arbetar för fred. Därför vill vi att Sundbyberg ansluter sig till ICAN Cities Appeal i deras uppmaning att göra världen kärnvapenfri.

Uppdrag:

- *Stärk rätten till heltid som norm och deltid som en möjlighet, för alla stadens anställda.*
 - *Minimera andelen konsulter och öka grundbemanningen i hela staden där detta är lämpligt ur ett långsiktigt ekonomiskt och kompetensbevarande perspektiv.*
 - *Uppdra hela kommunkoncernen att utföra riktade arbetsmarknadsinsatser för arbetslösa. Fokusera på att anställa människor med ekonomiskt bistånd.*
 - *Sänk arvoden för toppolitiker. Ingen folkvald eller förtroendevald ska tjäna över 30 000 kronor i månaden efter skatt.*
 - *Utllys klimatnödläge - utarbeta en plan för utsläppsminskningar allt enligt Parisavtalet och det nuvarande forskningsläget,*
- där både produktionsutsläpp och konsumtionsutsläpp inräknas.*
- *Sammanför Sundbyberg stad AB:s verksamheter, för bättre effektivitet, såsom upphandlingar och IT-verksamhet.*
 - *Skyndsamt verka för fler returpunkter i fler stadsdelar.*
 - *För genom dialog med Region Stockholm, verka för en elbusslinje som binder ihop Ursvik med Järva och Roslagsbanan.*
 - *Ställ krav på privata byggherrar att 50 procent av nyproduktionen ska vara hyresrätter samt att staden får tillgång till bostäder för sociala ändamål och bostäder med särskild anpassning.*
 - *Ställ krav på tillgänglighet för personer med funktionsvariationer redan vid markupplåtelse.*
 - *Utarbeta en handlingsplan och tydligt samordnad organisation för hela staden för arbetet med krisledning, trygghet, säkerhet och våldsprevention, med ett särskilt fokus på mäns våld mot kvinnor.*
 - *Anslut Sundbyberg till ICAN Cities Appeal i deras uppmaning att göra världen kärnvapenfri.*

Grundskole- och gymnasienämnden

Allt börjar med en bra skola. För att upprätthålla detta kan vi inte år efter år göra kraftiga besparingar som försämrar personalens förutsättningar. Skolan i Sundbyberg ska vara till för alla - allas rätt till kunskap och utbildning är en grundläggande princip. Det innebär att alla elever ska få det stöd de behöver och har rätt till för att nå målen i läroplanen.

Vi vill också se över vilka verksamheter som kan hämtas hem och därför var vi positiva till att starta en resursskola i egen regi. Privata skolor kostar mer än stadens skolor då de betalas en schablonbaserad ersättning för lokal-kostnader, samtidigt som de oftare använder billigare lokaler. Detta gör att staden kan minska sina kostnader om vi får fler familjer att välja stadens skolor.

Ett centralt förbättringsområde är att bryta den ökande skolsegregationen. För 2020 fanns ett uppdrag att ta fram en plan om hur skolsegregationen ser ut i Sundbyberg och en plan för vad som kan göras åt den. Denna plan är dock inte färdigställd vilket gör detta till en prioriterad fråga för 2021. Mentors in Violence Prevention (MVP), som är en våldsförebyggande metod som lär ungdomar hur de kan förebygga våld, vara förebilder för yngre, arbetar med könsroller och skapar trygghet inte minst ur ett feministiskt perspektiv. Vänsterpartiet har drivit på för att införa denna metod, och även här har det redan beslutats att metoden ska implementeras. Tyvärr har arbetet, trots beslutet, inte påbörjats.

En del av dagen befinner sig de yngre grundskoleeleverna på fritidshem (årskurs 0-3) och de lite äldre på fritidsklubb (årskurs 4-6). Ofta finns det allt för få vuxna som ska bedriva verksamhet för så många barn. Rapporter från exempelvis Kommunal visar att personalantalet såväl som andelen pedagogiskt utbildad personal har sjunkit drastiskt i Sundbyberg under tio års tid. Den pedagogiska verksamheten skapar struktur, trygghet, lärande och kreativitet för barnen. Vänsterpartiet anser att det är hög tid att se över och förbättra förutsättningarna för mer pedagogisk verksamhet inom fritids- och fritidsklubbsverksamheten i staden. Inom både skola och fritids måste projekt inom pedagogisk utveckling värnas och utvecklas,

både för att öka kvalitén på undervisningen men även för att skolan ska fortsätta vara en attraktiv arbetsgivare för lärare.

Skolan handlar inte bara om skolämnen, utan också om elevers mående och personliga utveckling. Vi har sett den senaste tiden hur ungas psykiska ohälsa ökar i landet. Pandemin kan sannolikt ha förstärkt detta. Vi vill att alla elever ska ha tillgång till utbildade skolkuratorer. Då kan också lärare fokusera på att lära ut. Nära ihopkopplat med mående är droganvändning och risken att dras in i kriminalitet. Det är därför väldigt viktigt att skolorna jobbar aktivt med elever som är i denna farozon.

Vår skola och fritidsverksamhet ska kunna planeras långsiktigt där lärare och övrig personal kan fokusera på sitt uppdrag utan att politiker detaljstyr alltför mycket. För att uppnå detta behövs en bred och långsiktig överenskommelse mellan partierna, något Vänsterpartiet drivit på för att återupprätta. Lärarnas arbete och elevernas trygghet ska vila på en stabil grund där utbildning och pedagogik är i fokus, inte politiska konflikter.

Uppdrag

- *Fortsätt arbetet med att ta fram en plan för att minska skolsegregationen.*
- *Arbeta aktivt för att större andel elever väljer våra kommunala skolor.*
- *Implementera beslutet om att införa Mentors in Violence Prevention (mentorer i våldsprevention).*
- *Utred hur fritidsklubbsverksamheten kan förbättras med mer pedagogisk verksamhet.*
- *Se över hur elevhälsan kan stärkas i alla skolor, med målsättning att minska den psykiska ohälsan.*

Förskolenämnden

Alla barn i Sundbyberg ska gå i en förskola med bra pedagogisk verksamhet och en god omsorg. Vi vet att förskolorna inom Sundbybergs stad har en hög andel utbildade förskollärare. Detta ger goda förutsättningar för bra pedagogisk verksamhet och det är något vi ska vara stolta över. Ju fler barn som väljer våra kommunala förskolor, desto mer pedagogisk grund får våra yngsta barn och desto bättre rustade är de för den kommande skolgången. Rent kostnadsmissigt är det också mer hållbart med egen regi då privat regi är mer kostnadsdrivande och tar ut vinst på våra skattepengar.

Nu har det varit en pandemi och personalen har fått anstränga sig mer än vanligt för att följa Folkhälsomyndighetens riktlinjer. Ibland har det krävt ny typ av organisering och nya förhållningsregler. Personalen har gjort ett utomordentligt arbete under pandemin.

”Inför sex timmars arbetsdag med bibehållen lön i en förskolenhet.”

Då engagerad och kompetent personal är så viktig vill Vänsterpartiet göra stadens förskolor till en ännu mer attraktiv arbetsplats, som förskollärare och barnskötare vill arbeta på. Vi har tidigare fått igenom att arbetsgivaren ska bekosta arbetskläder samt att staden ska ta fram en plan för att minska sjukfrånvaron. Som ett nästa steg i att arbetet för en friskare personal vill Vänsterpartiet under mandatperioden införa sex timmars arbetsdag med bibehållen lön på en av Sundbybergs förskole-enheter. Tidigare försök har visat att sjukfrånvaron minskar och personalen mår bättre. Framförallt orkar de anställda engagera sig och jobba fram till pensionen. Vi vill också att barnskötare som arbetat i staden ska kunna ha möjlighet att utbildas till förskollärare och kombinera utbildningen med sitt arbete.

Förskolan är också en förutsättning för att föräldrar ska kunna studera och delta på arbetsmarknaden. Vi ska fortsätta erbjuda barnomsorg på obekvämt arbetstid och fortsätta erbjuda 30 timmar per vecka för syskon, med andra ord, fortsätta med utökad barnomsorg för arbetslösa, föräldralediga och studerande. På sikt vill vi även utöka denna tid till 40 timmar per vecka.

Den stora befolkningsökningen gör att behovet av förskoleplatser ökar i Sundbyberg. Det ställer stora krav på kommunen att i snabb takt bygga fler förskolor och samtidigt behålla den höga pedagogiska nivån som staden idag erbjuder. Utemiljön är otroligt viktigt för barns lärande, utveckling och välmående. Sundbyberg är tätbebyggt, så förskolornas gårdar, är i jämförelse med andra kommuner, små. Barnens lektyta måste prioriteras upp! Tillgång till lektytor, grönområden och en god utemiljö kan tillgodoses på olika sätt, men måste säkerställas – inte minst vid byggen av nya förskolor.

Att vi redan i förskolan lägger grunden för jämställdhet och allas lika värde är av högsta vikt. En förskola har redan hbtq-certifierats och andra utbildningsinsatser har genomförts på området. Vår strävan är att fler förskolor i Sundbyberg blir hbtq-certifierade under mandatperioden. All verksamhet i förskolan ska ske genusmedvetet och inkluderande så som beskrivs i läroplanen och personalen inom förskolan ska erbjudas utbildning för att detta arbete aldrig ska avstanna eller glömmas bort. Detta handlar helt enkelt om att alla barn oavsett kön eller könsidentitet ska ha samma friheter och rättigheter.

Uppdrag

- *Inför sex timmars arbetsdag med bibehållen lön i en förskolenhet.*
- *Fortsätta ha en hög andel behöriga förskollärare.*
- *Verka för att de barnskötare som vill ska kunna vidareutbilda sig till förskollärare och kunna göra det på arbetstid.*
- *Fortsätta med tillgänglighetskartläggning av stadens förskolor.*

- *Staden ska verka för att öka andelen förskolebarn i kommunal regi.*
- *Utarbeta en tydlig plan för byggnation av fler förskolor för att möta det ökande behovet, samt inkludera starkare krav om god tillgång till utemiljö, lektytor och grönområden för förskolebarnen*

Social- och arbetsmarknadsnämnden

Social- och arbetsmarknadsförvaltningen har ett viktigt uppdrag att värna och vägleda medborgare som befinner sig i arbetslöshet eller annan social utsatthet. Vårt behov av stöd kan variera genom livet och därför är det viktigt med ett socialt skyddsnet som fångar upp oss vid behov. Genom tidiga och förebyggande insatser kan vi förhindra att människor far illa och förebygga större problem både för individen och för samhället – såsom ohälsa, missbruk och kriminalitet. Vi behöver inte minst prioritera att barn och ungdomar får hjälp.

Genom att fältsekreterare, socialsekreterare, ungdomsmottagning, skola, förskola och fritidsverksamhet samarbetar och kommunicerar kan personer i behov av hjälp nå tidigare och stödet kan samordnas. Vi vill också att dessa aktörer tillsammans med polis och civilsamhället arbetar preventivt med alla unga, men också särskilt nå de barn och ungdomar som redan hamnat i svårigheter. För de som redan befinner sig inom kriminella nätverk, behövs stöd genom avhoppverksamhet. Detta stöd erbjuder inte staden idag och bör införas för att stötta de som vill ta sig ur brottslig verksamhet.

Det går inte att prata om kriminalitet, utan att nämna de destruktiva maskulinitetsnormer som präglar dessa miljöer. Majoriteten av alla våldsbrott begås av män, såväl i offentligheten som i hemmet. Samtidigt är brottsoffer väldigt ofta kvinnor. Därför är det viktigt att aktörer som Kvinnojouren i Sundbyberg och Stjärnjourens trans- och tjejjour har ett långsiktigt stöd. Ett avtal om Idéburet offentligt partnerskap finns idag med Stjärnjouren, men ett sådant samarbete om långsiktigt stöd behövs också för Kvinnojouren i Sundbyberg. Hbtq-personer, personer i missbruk eller personer med normbrytande funktionsvariation är också grupper som visat sig i högre grad utsättas för våld eller brott såsom bedrägerier. För att garanteras stöd och skydd är anhörigstödet viktigt att fortsätta utveckla i samverkan med äldrenämnden.

I pandemins spår har vi haft en förhöjd arbetslöshet. Arbetslösheten försätter många indivi-

der och familjer i socialt och ekonomiskt stressande situationer som är svåra att komma ur. Vi vill därför att hela kommunkoncernen gör riktade insatser för att hjälpa arbetslösa till arbete och ur ekonomiskt bistånd. Genom en medveten strategi i stadens samtliga förvaltningar och bolag kan vi minska upphandlingar vid arbetsuppgifter såsom städ, parkskötsel, transporter med mera och i större utsträckning utföra dessa arbetsuppgifter i egen regi, genom att anställa arbetslösa. På så sätt minskar vi kostnaden för ekonomiskt bistånd och kan använda oss av stadens bolag och statliga stöd till långtidsarbetslösa för att minska stadens kostnader.

Rekryteringsträffar bör också upprättas med syfte att matcha till exempel arbetslösa med ekonomiskt bistånd med arbetsgivare som kan stötta dessa ur sin arbetslöshet. Parallellt med detta bör staden även se över möjligheten att i upphandlingar få med sociala klausuler.

Bostadsbristen är en av de största sociala utmaningarna i Sundbyberg. Vänsterpartiet har nu lyckats stoppa högerens utförsäljningar av Förvaltarens hyreslägenheter. Vi har också fått igenom att staden ska bygga om före detta äldreboendet på Ekbacken till bostäder. Vi behöver fortsätta utveckla hela boendekedjan för att alla ska kunna få ett boende som fungerar utifrån livssituation med mål om eget kontrakt. Fler avtal för sociala kontrakt med både vårt egna bostadsbolag Förvaltaren och med privata värdar måste till.

”Inrätta riktade arbetsmarknadsinsatser för arbetslösa i samverkan med andra nämnder och med hela koncernen (...)”

I Vänsterpartiets Sundbyberg nöjer vi oss inte med självklarheter som att inte vräka barn, vi vill ha nolltolerans för hemlöshet. Här räcker inte arbetet i Social- och arbetsmarknadsnämnden. För att säkerställa noll hemlöshet behöver Sundbyberg bygga fler hyresrätter till rimliga hyresnivåer under en längre tid för att säkerställa tak över huvudet för alla. På så sätt kan vi också garantera bostäder för nyanlända barnfamiljer som efter sina fyra år nu riskerar

att bli bostadslösa. Ingen ska hamna på gatan! Har barnfamiljer inte lyckats hitta en annan bostad, då ska staden garantera tak över huvudet och i sista hand omvandla de tillfälliga lägenheterna till förstahandskontrakt. Det är det mest avgörande vi kan göra för barnens bästa. Detta gäller alla barnfamiljer, självklart också nyanlända.

SFI-utbildning (Svenska För Invandrare) ska fortsätta vara i stadens egen regi, vilket är en förutsättning för att nyanlända ska komma in i det svenska samhället och kunna komma ut i arbete. På så sätt har vi också en god överblick över nyanländas behov där olika insatser kan kombineras.

Uppdrag

- *Verka för en omställning från köp av verksamhet till verksamhet i egen regi,*
- *Inrätta riktade arbetsmarknadsinsatser för arbetslösa i samverkan med andra nämnder och med hela koncernen, med speciellt fokus på arbetslösa med ekonomiskt bistånd.*
- *Verka för att privata fastighetsägare tillhandahåller fler bostäder för sociala ändamål.*
- *Utred möjligheten att upprätta en avhopparverksamhet för personer i kriminalitet.*
- *Erbjud anställning i staden till fler med normbrytande funktionalitet och utveckla praktikplatser hos andra arbetsgivare.*
- *Upprätta ett avtal om Idéburet offentligt partnerskap med Kvinnojouren i Sundbyberg.*
- *Utveckla verksamheten för att ge barn förutsättningar att utveckla adekvat digital kompetens och möjlighet att grundlägga kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik.*
- *Samverka med Lokalfastigheter i Sundbyberg AB för att genomföra en tillgänglighetskartläggning av stadens förskolor.*

Äldrenämnden

Vänsterpartiet vill se en generell förstärkning av välfärden och alla välfärdsyrken. Det betyder att vi behöver anställa fler och öka personaltätheten, inte minst inom äldreomsorgen. Det betyder också att vi behöver ha en äldreomsorg utan vinstintressen. Alla skattemedel ska komma Sundbybergs äldre medborgare till godo och ingen ska någonsin bemötas utifrån hur lönsam personen anses vara. Därför vill vi att Lagen Om Valfrihet (LOV) inom särskilt boende avbryts och att ett stopp för LOV inom hemtjänsten utreds. LOV innebär att vinstdrivande företag tillåts dra ner på personal, mat och annan kvalitet i äldreomsorgen och att insyn och påverkan begränsas. Samtidigt kostar LOV för särskilt boende staden mycket mer pengar än om staden själv erbjuder äldre boenden. Vi vill istället att fokus läggs på att höja kvaliteten i kommunens äldreomsorg.

År efter år av nedskärningar inom äldre vården har lett till att vårdpersonalen går på knäna. Äldreboendenas vinstjakt och resursbrist skapar en otrygghet som gör att allt fler äldre väljer att bo kvar hemma längre än vad de egentligen bör. Det leder inte bara till ökat lidande för de äldre utan även ökade kostnader och resurskrav hos hemtjänsten. Det räcker med nedskärningar, nu ska vi istället satsa på och rusta upp vår äldre vård! Personalen inom äldre vården behöver fler kollegor och framförallt heltidsanställningar. Pandemin har även visat på behoven av kontinuerlig kompetensutveckling.

Om vi köper in verksamhet från privata utförare, inom hemtjänst eller särskilt boende, så ska vi säkerställa att personalen får förutsättningar att göra ett bra jobb. I det ingår schyssta anställningsvillkor, hög bemanningsgrad samt

rätt till heltid och tillsvidareanställningar. Kvalitet, inte lägsta pris, ska vara avgörande vid upphandling.

Äldre ska ha inflytande över vad man får hjälp med och hur och när hjälpen utförs. Vi vill att staden går över till ramtid, precis som många andra kommuner redan gjort. Det innebär att varje brukare tilldelas tid, som var och en själv fyller med innehåll. Vi vill ha mer makt åt de äldre helt enkelt. Dessutom har äldre väldigt olika ekonomiska förutsättningar, samtidigt som alla behöver vård. Vi vill utreda om avgiften för hemtjänst kan sänkas för den som har liten inkomst.

Slutligen har Vänsterpartiet länge velat att bårhusavgiften slopas. Den som förlorat en närstående ska inte åka på en plötslig avgift. På grund av stadens ekonomiska situation ser vi att det svårt att slopa bårhusavgiften helt 2021, men en sänkning av den är en bra början, för att sedan fasa ut avgiften helt.

Uppdrag

- *Riv upp LOV inom särskilt boende.*
- *Ett stopp för LOV inom hemtjänsten utreds.*
- *Utred möjligheten att införa differentierad egenavgift för hemtjänst.*
- *Arbeta aktivt för att omvandla timanställda till heltidsanställningar.*
- *Sänk bårhusavgiften*

”Riv upp LOV inom särskilt boende.”

Kultur- och fritidsnämnden

Corona-pandemin har påverkat barn och ungas psykiska och fysiska hälsa. I en tid där arbetslösheten ökar, ekonomin blir ansträngd, och många sociala aktiviteter ställs in måste vi värna om barn och ungas välmående. Sundbybergs kommun bör vara i framkant med satsningar på kultur- och fritidsaktiviteter för barn och unga, via kulturskolan och idrottsföreningarna.

Om vi tar en titt tillbaka på sommarlovsaktiviteterna i staden ser vi tydligt att behovet är stort och intresset högt för sociala- och fysiska aktiviteter, speciellt då de är kostnadsfria. Vi har aldrig haft ett sådant tryck på våra verksamheter, vilket är positivt. Men det ställer också krav på att vi lyckas skapa och ge möjlighet till meningsfulla aktiviteter för alla barn och unga i Sundbyberg, oberoende av föräldrarnas ekonomiska situation.

För Vänsterpartiet är det centralt att kultur, idrott och fritid görs tillgänglig för alla – oavsett inkomst, kön eller normbrytande funktionalitet. Föreningsbidragen ska därför präglas av ett medvetet jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv.

”Besluta om att inrätta en fritidsgård och ett kulturhus i Ursvik.”

I och med att staden växer, så växer också behovet av fler platser i kulturskolan samt nya lokaler för kultur, fritid och idrott. För att låta unga bli mer delaktiga och få mer inflytande över kultur-, idrott- och fritidsverksamheterna, så behövs det fler attraktiva mötesplatser. Platser där unga kan interagera med varandra, med andra organisationer och där det samtidigt sker andra aktiviteter runtomkring.

Det handlar om platser där positivt bemötande, kreativitet och tron på människan står i centrum. Där allas rätt till att få blomma ut i sin fulla potential, i sitt skapande, lärande och utförande. Att bevara och utveckla befintliga lokaler samt tillföra nya är alltså viktigt, varför Vänsterpartiet vill låta bygga eller inrätta ett

kulturhus, ett bibliotek och en fritidsgård i Ursvik.

Ursviks motionsområde behöver en upprustning och utbyggnad av motionsspåren. Vänsterpartiet är också positiva till det pilotprojekt som har startas med en skidleplats med konstsnö.

Stadens kulturarv behöver värnas. Tillsammans med aktörer i staden såsom Sundbybergs stadsmuseum/hembygdsförening och Marabouparken behöver en tydlig vision upprättas för att gemensamt stärka stadens kulturarv. Ett viktigt kulturarv i Sundbyberg är de historiska fredsmarscherna från 1960-talet som ägde rum i Ursvik som protest mot kärnvapen. För att hedra dess minne och påminna om civila rörelserns kamp för fred och en bättre värld vill vi upprätta ett minnesmärke över fredsmarschen i Ursvik.

Öppna väggar för till exempel muralmålningar har Vänsterpartiet länge drivit. Det är ett enkelt sätt att ge medborgare en möjlighet att öva upp sina konstnärliga uttryck samtidigt som kultur tillgängliggörs för allmänheten. Det är ofta här många andra konstnärer också finner inspiration och kan sprida sitt

budskap. Samtidigt har det visat sig att det minskar klotter och skadegörelse när alternativ erbjuds. Sundbyberg är redo för en öppen vägg.

En utbyggnad av idrottsanläggningarna har inte bara stor vikt för ungdomar och våra organisationer i staden, utan också betydelse för vårt viktiga folkhälsoarbete. Vänsterpartiet anser att anläggningarna ska drivas av kommunen för att vi ska kunna säkerställa folkhälso målen. I första hand vill vi att en regional lösning hittas där flera kommuner tillsammans ansvarar för anläggningarna inom Stockholm. På så sätt kan regionens behov täckas gemensamt, vilket blir mer hållbart och kostnadseffektivt.

Kommunens anläggningar ska fortsätta vara avgiftsfria när de utnyttjas av idrottsföreningarnas ungdomsverksamhet.

Vänsterpartiet har varit positiva till den föreslagna multihallen, men kritiska till placeringen. Istället är Ör en lämplig plats där en ishall för konståkning, ishockey och curling skulle kunna få plats. Samtidigt vill vi att en

fotbollsplan för spel året runt ska byggas bredvid ishallen. Överskottsenergin från ishallen kan på så vis värma upp fotbollsplanen, vilket minskar energibehovet.

Uppdrag:

- *Öka antalet platser i kulturskolan och bredda utbudet för att inkludera fler målgrupper.*
- *Besluta om att inrätta en fritidsgård och ett kulturhus i Ursvik.*
- *Upprätta och utöka Ursviks motionsområde.*
- *Upprätta en öppen vägg för muralmålning i Sundbyberg stad.*
- *Samordna arbetet med olika aktörer i Sundbyberg för att bevara och utveckla stadens kulturarv.*
- *Upprätta ett minnesmärke i Ursvik till minne av fredsmarschen mot kärnvapen och för den nutida kampen för fred.*

Stadsmiljö- och tekniska nämnden

Nämnden ska bidra till en stadsplanering som gör livet lättare för alla och gör det lättare att leva hållbart och klimatsmart. Stadens beroende av fossila bränslen måste fasas ut. Vi behöver investera i kollektivtrafiken och bygga klimatsmart och energieffektivt. Trafiklösningar ska vara säkra och stadsmiljöer ska uppfattas som trygga och inkluderande. All planering ska underlätta för fotgängare, cyklister och personer med normbrytande funktionsvariation. Trottoarer och cykelbanor ska därför prioriteras och vara framkomliga alla säsonger. Detta är bra för folkhälsan, gör luften friskare, möjliggör effektivare mobilitet och är helt nödvändigt för att minska koldioxidutsläppen.

De goda förbindelserna är en av Sundbybergs främsta styrkor, men det gäller inte hela staden. Ursvik är eftersatt när det gäller kollektivtrafik och Tvärbanans Kistagren ser ut att dröja. Vi vill därför tillsammans med regionen, Stockholm och Solna kommun utreda möjligheten att dra en elbusslinje från Kista via Ursvik bort till Bergshamra för att ansluta till tunnelbanans röda linje. På så sätt minskas även biltrafiken och bilberoendet. Genom att prioritera annat än biltrafik stärker vi också säkerheten i staden. Vi vill ha säkra vägar för barnen, särskilt till och från skolan. Och den del av transporterna som måste ske med bil ska främst ske med fordon som drivs fossilfritt. Genom att utöka med fler laddstolpar kan vi underlätta övergången så att fler kan köra fossilfritt. Vi vill att varutransporter i staden minskas genom samordning och en varucentral. En kombination av gröna tak och solpaneler bör eftersträvas för större miljö- och klimatvinst. Det finns också flertalet statliga bidrag som kan hjälpa staden i sin gröna omställning.

Omställningen till ett klimatsmart samhälle har alltså mycket att göra med stadsplanering. Men Vänsterpartiet vill också stimulera och underlätta hållbar konsumtion och hållbar livsstil. Att återanvända saker, dela, låna och samnyttja är ett smart sätt att bättre ta vara på resurser. Men detta återbruk stödjer också sundbybergare med små ekonomiska marginaler och stärker de sociala banden. En returpunkt har upprättats i centrala Sundbyberg och vi vill

att fler returpunkter upprättas även i andra stadsdelar, samt att fler får information om hur de kan återbruka.

Köttkonsumtionen är idag för hög för att det ska vara hållbart ur klimat- och miljösynpunkt.

”Besluta att bygga nytt växthus nu.”

Därför vill vi öka andelen vegetabilisk och ekologisk kost i stadens verksamheter. Detta ger också förbättrad folkhälsa. Måltidsservice ska därför ta fram en plan för att minska köttkonsumtionen i alla stadens verksamheter. Staden behöver också jobba för minskat matsvinn. Genom att stärka stadens tillagnings- och produktionskök möjliggörs bättre kvalitet för stadens verksamheter.

Staden behöver värna om våra attraktiva grönområden och skapa en mer tillgänglig stadsmiljö – samtidigt som vi fortsätter växa. Grönryta och parkområden ska planeras in i exploateringsprocessen. Nya byggnationer ska i första hand byggas på redan hårdgjorda ytor inte på bekostnad av gröna värden. Samtidigt ska tillgången till gröna ytor inte enbart låsas in till isolerade svåråtkomliga områden. Alla medborgare behöver tillgång till naturen och gröna ytor för att må bra och få en relation till naturen. Ekosystemen ska stärkas och utvecklas med bland annat mer mångfald och stadsodlingar. Tack vare att staden ägt ett eget växthus har Sundbyberg haft fina planteringar. Växthuset behöver flyttas i samband med att järnvägen grävs ned och bör då energieffektiviseras och göras mer tillgängligt för allmänheten. Ett nytt växthus behöver byggas snarast så att verksamheten kan fortsätta.

Vi behöver även planera vår stad så att dagvatten hanteras, så att vi undviker översvämningar – som kommer bli vanligare – och så att kvalitén på vårt dricksvatten värnas. I en tätande stad som Sundbyberg, med sina genomfartsvägar, järnväg och kringleder, blir bullret ett allt mer påträngande problem. Staden

måste därför ha tydliga strategier för att dämpa och stänga ute buller.

Det finns ingen anledning att köpa in tjänster som stadens anställda kan utföra till en lägre kostnad. Genom att staden själva anställer kan vi också samverka med Social- och arbetsmarknadsnämnden för att göra riktade satsningar för personer långt från arbetsmarknaden och därmed minska stadens kostnader för exempelvis ekonomiskt bistånd. Vänsterpartiet vill även slå ihop Byggnads- och tillståndsnämnden med Stadsmiljö- och tekniska nämnden, av kostnadseffektiviseringsskäl.

Uppdrag:

- *Verka för en omställning från köp av verksamhet till verksamhet i egen regi och bidra aktivt till arbetsmarknadsinsatser.*
 - *Besluta att bygga nytt växthus nu.*
 - *Ta fram en plan för minskad köttkonsumtionen, minska matsvinn och öka andelen vegetabiliskt i stadens alla verksamheter.*
 - *Se över hur tillagningsköken kan bidra med måltider till hela koncernen.*
 - *Sätt upp fler laddstolpar i staden.*
 - *Aktivt söka olika bidrag för att stärka den gröna omställningen.*
- *Upprätta en varucentral för samordning av varutransporter.*
 - *Slå ihop Byggnads- och tillståndsnämnden med Stadsmiljö- och tekniska nämnden.*
 - *Fortsätta arbetet med projektet med en ridanläggning vid Milot i Ursvik.*
 - *Fatta beslut om ett nytt kulturpolitiskt program och arbeta med implementeringen av detta program.*
 - *Tillsammans med grundskole- och gymnasienämnden, förskolnämnden och social- och arbetsmarknadsnämnden förebygga socialt utanförskap och motverka psykiska ohälsa för barn i Sundbyberg.*

Byggnads- och tillståndsnämnden

Medborgarnas hälsa ska värnas genom att säkerställa ren luft, giftfria miljöer och god ljudmiljö. Beslut om alkoholtillstånd ska alltid fattas utifrån ett socialt ansvarstagande. Beslut om bygglov och andra tillstånd ska vägledas av tydliga och lättbegripliga riktlinjer. Alla beslut om bygglov ska tas med hänsyn till trivsel, funktion, jämlikhet, trygghet och miljö och klimat. Tillsyn av försäljning av alkohol, tobak och receptfria läkemedel samt automatspel, ska alltid syfta till att minska skador och missbruk av dessa produkter och tjänster.

Med tanke på det ekonomiska läget i staden vill Vänsterpartiet slå ihop Byggnads- och tillståndsnämnden med Stadsmiljö- och tekniska nämnden. På grund av nämndens ringa storlek gör plötsliga kostnader av att uppfylla lagstadgade krav att nämnden ofta har för liten budget att fullfölja de övriga uppdragen, såsom miljötillsyn. Vid en sammanslagning skulle det råda större ekonomisk flexibilitet. Vi vill därför att den effektiviseringsvinst som görs i och med sammanslagningen tillfaller just miljö-

provtagning och miljöövervakning, så att detta uppdrag inte återigen faller mellan stolarna. Staden har ett stort ansvar att inte lämna efter sig föroreningar som förstör natur, vatten- och luftkvalitén.

Uppdrag:

- *Slå ihop Byggnads- och tillståndsnämnden med Stadsmiljö- och tekniska nämnden.*
- *Säkerställ att provtagningar och kontroller görs för att garantera god vatten- och luftkvalité samt avfallshantering.*

”Säkerställ att provtagningar och kontroller görs för att garantera god vatten- och luftkvalité samt avfallshantering.”

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden ansvarar för att utföra stadens uppgifter i överförmyndarfrågor, besluta om förordnande av förmyndare, förvaltare och gode män samt att utöva tillsyn över deras verksamhet.

Vidare ska nämnden ge information och service till berörda parter och allmänhet i frågor som rör förmyndarskap, godmanskap och förvaltarskap. Verksamheten är till stor del lagstyrd. Nämnden står under tillsyn av länsstyrelsen och JO.

Valnämnden

Valnämnden ska uppfylla uppgifter som valnämnden har enligt vallagen, folkomröstningslagen och lagen om kommunala folkomröstningar. En viktig uppgift är att se till att vallokaler är tillgängliga för alla oavsett funktionalitet. Vi vill också att valnämnden verkar för att öka valdeltagandet där det är som lägst.

Uppdrag

- *Verka för att se till att vallokalerna är tillgängliga för alla oavsett funktionalitet.*
- *Verka för att valdeltagandet där det är som lägst i kommunen.*

Revision

Enligt kommunallagen ska revisorerna årligen granska all den verksamhet som bedrivs inom nämnder och styrelser samt eventuella fullmäktigeberedningar i den omfattning som följer av god revisionsred.

Vidare ska nämnden ge information och service till berörda parter och allmänhet i frågor som rör förmyndarskap, godmanskap och förvaltarskap. Verksamheten är till stor del lagstyrd. Nämnden står under tillsyn av länsstyrelsen och JO.

Sundbybergs stadshus AB

Stadshus AB ska samordna de kommunala bolagen för stadens och medborgarnas bästa. Bolaget ska också, tillsammans med Sundbybergs stad, vara en pådrivande kraft i utvecklandet av tjänster till kommunens medborgare. Som moderbolag i kommunkoncernen tycker Vänsterpartiet att det är viktigt att Stadshus AB tar fram skarpa verktyg för att nå stadens sociala och miljömässiga mål. Det inkluderar inte minst trygghetskapande arbete i staden.

Vi tycker inte Stadshus AB ska syfta till att mjölka ut pengar ur medborgarna. Överskott inom bolaget ska istället användas till att förbättra staden för medborgarna. Vänsterpartiet väljer därför, precis som tidigare år, att inte plocka ut någon vinst ur Förvaltaren i vår budget. Istället för smygbeskattning av hyresgäster tycker vi Förvaltaren ska utveckla våra bostadsområden och vara en aktiv aktör i arbetsmarknadsåtgärder och sociala projekt genom att anställa arbetslösa.

Stadshus AB ansvarar för ett av de mest omfattande stadsutvecklingsprojekten i Sundbybergs historia – nedgrävningen av järnvägen och arbetet med att utforma centrala Sundbybergs nya stadskärna. Dialogen med sundbybergarna och hänsyn till deras önskemål är centralt i detta arbete. Vi vill möjliggöra fler tillfällen till dialog. På ett övergripande plan vill vi bevara stenstadskaraktären runt Sturegatan samt lämna utrymme för parker och rekreationsområden med utrymme för möten, samt göra det lätt att ta sig fram med cykel. De nya bostäder som planeras i anslutning till nedgrävningen är det viktigt att det också blir hyresrätter till rimliga priser. Så bromsar vi bostadsbristen, motverkar segregationen och skapar en öppen stad för alla.

Vi vill också att Stadshus AB ska skärpa målen kring energiförbrukning och mål för växthusgasutsläpp och annan miljöpåverkan i alla bolag.

Uppdrag:

- *Ta fram mer ambitiösa mål kring energiförbrukning samt växthusgas- och miljöpåverkan i drift och*

*produktion inom koncernen. Målen ska vara mätbara, årsbase-
rade och följas upp på årsbasis.*

- *Upprätthålla en transparent process kring nedgrävningen av järnvägen och Nya stadskärnan.*
- *Stoppa vinstuttaget ur Förvaltaren - använd överskottet till att utveckla våra bostadsområden.*

Fastighets AB Förvaltaren

Vi behöver fler hyresrätter i Sundbyberg – inte färre. Det tidigare högerstyrets utförsäljningar av Förvaltarens lägenheter har minskat beståndet radikalt och konsekvenserna blir att det blir ännu svårare för många att hitta en bostad. Även verksamheter som är beroende av fler lägenheter blir lidande, likaså unga som vill hitta en lägenhet och nyanlända som vill etablera sig i vår stad. Tack vare Vänsterpartiets starka stöd i valet 2018 kunde vi stoppa fortsatta omvandlingar och det kommer vi alltid stå upp för. Vänsterpartiet vill också låta Sundbybergs stad, Fastighets AB och Förvaltaren skapa mer variation i områden där andelen hyresrätter är låg, genom att till exempel bygga hyresrätter i Brotorp och Lilla Ursvik.

”Stoppa den årliga hyreshöjningen för 2021.”

Vi vill att Förvaltaren får i uppdrag att fokusera både på att bygga fler hyresrätter till rimliga hyresnivåer och göra de omfattande underhåll och renoveringar av bostäder som behövs. När det görs ska dessutom materialanvändning och energieffektiviseringar ta största möjliga klimat- och miljöhänsyn.

I all nyproduktion av hyresrätter är det viktigt att kostnaderna hålls nere så att hyresnivåerna inte skenar iväg. I samarbete med Sveriges Allmännyttan och andra aktörer ska därför Förvaltaren testa olika lösningar för att pressa hyreskostnaden i nyproduktion. Renoveringar och upprustningar av fastigheter ska göras för hyresgästernas och miljöns skull – inga renoveringar. I ett öppet Sundbyberg för alla ska hyresgäster ha råd att bo kvar, samtidigt som vi genomför nödvändiga underhåll, renoveringar och energieffektiviseringar. För att stärka hyresgästinflytandet, bör även ett boinflytandavtal upprättas.

Vi är i en pågående pandemi. För att stötta våra hyresgäster i denna för många tuffa ekonomiska situation vill Vänsterpartiet att ett stopp av den årliga hyreshöjningen genomförs. På så sätt kan hyresgäster känna sig trygga att bostaden i alla fall inte blir dyrare 2021.

Förvaltarens arbete med nattvandring, trygghetsvandring, sommarjobb och praktik är extra viktigt idag och något vi vill Förvaltaren ska fortsätta med, för en tryggare stad. Vi vill att Förvaltaren anställer arbetslösa med ekonomiskt bistånd och därmed bidrar aktivt till stadens riktade arbetsmarknadssatsningar. Då minskar vi stadens kostnader för ekonomiskt bistånd och möjliggör för de som står långt från arbetsmarknaden en väg in. Exempel på tjänster kan vara administration, parkskötsel och trygghet, vilket kan skapa flertalet positiva effekter som stärker stadens trygghet på lång sikt.

Slutligen måste antalet lägenheter med särskild anpassning öka så att personer med normbrytande funktionalitet har större möjligheter att få en egen bostad. Förvaltaren måste också säkerställa att ungdomsgarantin – att unga garanteras bostad innan de fyllt 26 år – fungerar även i praktiken.

Förvaltaren är ett bolag med god ekonomisk ställning. Därför är vi emot att staden tar ut vinst från Förvaltaren. Dubbelbeskattning av hyresgäster ska inte ske! Vi vill självklart att bilismen ska minska i staden och att mer klimatsmarta och hälsosamma färdsätt ska vara enklare och billigare. Samtidigt måste vi ta hänsyn till de som har det tufft ekonomiskt och i dagsläget ändå behöver bil, till exempel äldre och ensamstående föräldrar som redan idag endast nyttjar bilen till det mest nödvändiga. Därför vill vi att Förvaltaren sänker avgiften för garage och parkering, samtidigt som man bör se över att införa en differentierad avgift. Det kan handla om till exempel olika avgifter för det första och andra fordonet eller att införa en lägre avgift för till exempel pensionärer.

Uppdrag:

- *Stoppa den årliga hyreshöjningen för 2021.*
- *Bidra till kommunkoncernens riktade arbetsmarknadsinsatser genom att anställa stadens arbetslösa, med fokus på de med ekonomiskt bistånd.*
- *Kommande hyresrätter ska ha rimliga hyresnivåer.*

- *Ta fram en plan om att utöka andelen bostäder för sociala ändamål, bostäder med särskild anpassning samt LSS-lägenheter och gruppboenden.*
- *Gör om Klockstapeln från ägarlägenheter till hyresrätter.*
- *Upprätta en plan för att säkerställa stadens ungdomsgaranti.*
- *Sänk garageavgiften och parkeringsplatsavgiften med minst 200 kr.*
- *Se över möjligheten att införa en differentierad parkeringsavgift, i syfte att gynna grupper som har större behov av bil, som till exempel pensionärer.*
- *Upprätta ett boinflytandeavtal omgående.*

Lokalfastigheter i Sundbyberg AB

Lokalfastigheter i Sundbyberg AB fick 2016 uppdraget att sälja Hallonbergens centrum samt Rissne centrum inklusive närliggande kontor och grönytor. Fastigheterna Muraren och Basaren såldes på motsvarande sätt. Det förra moderatledda ombildade ett stort antal av Förvaltarens hyresrätter till bostadsrätter. Vänsterpartiet har konsekvent motsatt sig dessa ekonomiska och sociala vågspel. Bostäder ska användas för att Sundbybergare ska ha plats och råd att bo, inte bara säljas till de som har gott om pengar. Centrum och grönytor vill vi ska kunna utformas demokratiskt för medborgarnas behov. Därför hade vi önskat de var kvar i stadens ägo. Fortsättningsvis vill vi därför att staden och stadens bolag inte säljer ut hyresrätter eller allmännyttig egendom.

Vid en granskning så har det visat sig att det planerade överförandet av stadens verksamhetslokaler till lokalbolaget inte går att genomföra av skattetekniska skäl.

Med tanke på det ovan anförda inklusive att Vänsterpartiet motsätter sig ombildningar och utförsäljningar, så vill vi att lokalbolagets verk-

samhet ska överföras till stadens egen förvaltning. Eventuella kvarvarande fastigheter i bolaget kan överföras till Förvaltaren.

Uppdrag:

- *Lokalfastigheter i Sundbyberg AB avvecklas och dess uppdrag att förvalta stadens ägda och inhyrda lokaler samt därmed liknande verksamheter överförs till staden.*

Sundbybergs stadsnätsbolag AB (SSB) och Sundbybergs Bredband AB (SBB)

Staden ska fortsätta driva och utveckla Sundbybergs Bredband AB och Stadsnät AB så att tjänsterna blir tillgängliga för fler sundbybergare. Stadens förvaltningar och Stadshus AB koncernen ska ha Sundbybergs Stadsnät och Sundbybergs Bredband som första alternativ när de efterfrågar tjänster inom dessa bolags kompetensområde. När kommunen utför tjänster till sig själv går det åt mindre skattepengar.

Sundbyberg Avfall och Vatten AB

Sundbyberg fortsätter att växa och räknas nu som en mellanstor kommun. Detta medför utmaningar. Utbyggnaden av sopsugar måste fortsätta. Bolaget ska vara aktivt i att utöka graden av materialinsamling för återvinning och produktion av biogas och biogödning från matavfall. Det ska vara bekvämt och lätt att återvinna. Bolaget ska även aktivt stötta och samverka med aktörer som berör bolagets kompetensområde.

Att kommuninvånarna blir fler ställer också vattenförsörjningen inför stora utmaningar. Vi behöver säkerställa att vattenledningsnätet är dimensionerat för alla dem som bor och verkar i Sundbyberg. Klimatförändringarna, som vi redan sett medfört stora påfrestningar med både extrem värme men även extrema regnmängder, kommer att ställa stora krav på att kunna hantera dessa. Vi ska genom långsiktig planering av dagvattenhantering motverka risk för översvämningar, när kraftiga skyfall nu väntas bli allt vanligare.

Norrenergi

Vi vill värna Norrenergis mycket goda miljöprofil. Långsiktigt behöver vi ha en plan för såväl ökad kapacitet till egen produktion, som avveckling av värmeverket Dimslöjan. Ledningsnätet ska fortsatt ägas av kommunerna. Sundbybergs kommunfullmäktige har, efter förslag från Vänsterpartiet, beslutat att Sundbyberg jobbar för att Norrenergi ska sluta sälja utsläppsätter. Då bolaget ägs tillsammans med Solna stad så krävs att de fattar motsvarande beslut. Biobränslens påverkan på klimatet är starkt ifrågasatt inom forskningen och typen av biobränslen är väldigt avgörande. Samtidigt finns många tekniker för hur biomassa kan lagra kol i marken, istället för att bli till ökad koldioxidhalt i atmosfären. Biokol är en sådan teknik, som ger negativa utsläpp, då kol binds istället för att släppas ut. Dessutom skapar det jordförbättringsmaterial till jordbruket. En sådan anläggning finns redan i Högdalen i Stockholm. Vi vill att Norrenergi ska utreda hur bolaget faktiskt kan lagra kol, alltså skapa negativa utsläpp.

Uppdrag:

- *Verka för att försäljningen av utsläppsätter i Norrenergi stoppas.*
- *Utreda möjligheten för kollagrings-tekniker som skapar negativa utsläpp.*

- *Se över möjligheten att fokusera importen av pellets från skogsbruk – till import av biomassa som härstammar från restprodukter. Detta för att inte bidra till ökad skogsavverkning.*

”Utreda möjligheten för kollagrings-tekniker som skapar negativa utsläpp.”

Resultaträkning

Vänsterpartiet föreslår en skatthöjning om 80 öre. Detta genererar cirka 112 miljoner kronor extra för kommunen för 2021. Det innebär att vi tillsammans värnar verksamheterna, personalen och medborgarna.

På detta sätt höjer vi golvet i finansieringen av kommunens verksamheter och slipper behovet av besparingar och engångsintäkter. En 80 öres skatthöjning innebär för en person som tjänar 25 000 kronor i månaden före skatt, en skatthöjning på 200 kronor. Regeringen har samtidigt gjort generella skattesänkningar (som visserligen gynnar höginkomsttagare mest). Med vår budget undviker vi nedskärningar och kan istället göra riktade satsningar för jämlikhet och en grön omställning. Därmed anser vi att skatthöjningen på det hela taget gynnar låginkomsttagare och staden i stort. På sikt anser vi att skatten kan sänkas igen och att staden ska ha ett överskottsmål, samt sluta vara beroende av engångsintäkter så som utdelning från bolagen eller försäljning av egendom.

För 2021 föreligger det även i vår budget en högre intäkt motsvarande en försäljning av Alby Säteri. För 2022 planerar vi

en försäljning av en del av Ekbacken som har hyreslägenheter, motsvarande 100 miljoner kronor. Till det planerar vi försäljning av mark för angöring. Summorna är lågt räknade uppskattningar, då det i praktiken skulle ske en förhandling. En försäljning till Förvaltaren är en samhällsinvestering då Förvaltaren får tillgång till fler hyreslägenheter.

För 2021 planerar vi en extra utdelning om 25 miljoner från Stadshus AB, vilket blir en del av stadens intäkter. För 2022 är summan 21 miljoner och för 2023 är summan 105 miljoner. Detta skapar en total utdelning om 156 miljoner på tre år (varav 0 kronor tas ur Förvaltaren).

Samtidigt krävs detta enbart för dessa tre år då de ekonomiska förutsättningarna väntas förändras rejält för 2024. Från år 2024 täcker Vänsterpartiets planerade skatthöjning sedan upp för kommande kostnader, och vi gör oss därmed oberoende av utdelning från Stadshus AB och andra engångsintäkter. Ett överskottsmål, alternativt en skattesänkning är då sannolikt möjligt. Utifrån angivna antaganden avseende befolkningsutveckling, skatteintäkter samt nämndernas uppdrag och mål beräknas följande resultaträkning (se tabell nedan).

Resultatbudget				
(mnkr)	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Verksamhetens intäkter*	535,7	496,3	567,5	467,9
Verksamhetens kostnader	-2 969,2	-3 006,7	-3 098,3	-3 177,8
Avskrivningar	-148,4	-171,3	-177,0	-185,8
Verksamhetens nettokostnader	-2 581,9	-2 681,7	-2 707,8	-2 895,7
Skatteintäkter	2 578,9	2 786,8	2 952,9	3 078,8
Generella statsbidrag och utjämning	-153,9	-124,7	-260,2	-289,3
Finansiella intäkter	185,0	46,1	42,8	128,4
-varav utdelning	179,0	41,0	37,0	121,0
Finansiella kostnader	-28,1	-26,5	-27,3	-30,7
Årets resultat	0,0	0,0	0,4	0,5
*varav jämförelsestörande poster				
Reavinster anl. tillgångar mm				
Exploatering	0	0,0	0,4	0,5
Årets resultat exkl. jämförelsestörande poster	-48,0	0,0	0,0	0,0

Ramfördelning enligt stadens resursfördelningsmodell

I våra beräkningar ingår en volymuppräknings till nämnderna (pris- och löneökningar). Vi lägger inga effektiviserings- eller besparingskrav på äldrenämnden. Samtidigt lägger vi ett tillskott till Förskolenämnden. Stadsmiljö- och tekniska nämnden och kommunstyrelsen får ett uppdrag om tre procents effektivisering. Övriga nämnder får ett uppdrag om cirka två procents effektivisering. Stadsmiljö- och tekniska nämnden och Byggnads- och tillståndsnämnden föreslås att slås ihop till en nämnd, vilket ger en besparing på 500 000 kronor. Kostnadsersättning för lokalkostnader är beräknad till 100 procent. Till detta tillkommer riktade uppdrag, till vilket vi tillför resurser. Detta påverkar nämndernas ekonomiska ramar, enligt tabellen nedan.

Beräknade ramar (kommunbidrag) nämnder, förslag budget 2020–2022				
(mnkr)	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Kommunstyrelse	161,2	157,1	158,9	160,4
Grundskole- och gymnasienämnd	722,9	750,3	772,5	797,8
Äldrenämnd	376,8	387,6	396,0	408,8
Förskolenämnd	394,1	410,2	426,2	437,2
Social- och arbetsmarknadsnämnd	543,8	632,4	638,9	650,4
Kultur- och fritidsnämnd	151,7	151,2	152,2	153,6
Byggnads- och tillståndsnämnd	4,7	10,0	9,9	10,0
Stadsmiljö och teknisk nämnd	152,2	171,0	172,9	182,6
Överförmyndarnämnd	3,9	4,0	4,1	4,2
Kommunstyrelsens revisorer	1,9	1,9	2,0	2,0
Valnämnd	0,3	0,3	2,3	0,4
Summa	2 513,5	2 676,0	2 735,9	2 807,4

Investeringsbudget

Tabellen nedan visar på förvaltningarnas förslag på investeringar under planperioden. Vänsterpartiet anser att en plan för att hålla investeringsgraden på maximalt 450 miljoner kronor per år bör upprättas, för en långsiktig ekonomisk hållbarhet. Till att börja med kan varje projekt se över sina kostnader och sträva efter en effektivisering om 10%. Utöver detta bör staden ta fram en plan på hur minskningen ska ske. Om en högre investeringsnivå behövs ena året, då ska detta beaktas nästföljande år. På så sätt skapas ett genomsnitt på cirka fem år för en stabil investeringstakt.

Investeringsplan					
(mnr)	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	2021-2023
Grundskole- och gymnasienämnden	2,5	2,5	3,5	2,5	8,5
Förskolenämnden	3,0	3,0	3,0	3,5	9,5
Äldrenämnden	2,5	2,5	2,0	2,0	6,5
Social- och arbetsmarknadsnämnden	1,8	3,6	2,6	2,6	8,8
Kultur- och fritidsnämnden	15,4	17,5	17,5	17,5	52,5
Byggnads och tillståndsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadsmiljö och tekniska nämnden	511,6	391,0	375,9	379,2	1 146,1
<i>-varav ram för ersättningsinvesteringar</i>	<i>75,0</i>	<i>50,0</i>	<i>50,0</i>	<i>50,0</i>	<i>150,0</i>
Kommunstyrelsen	73,3	123,5	193,5	243,5	560,5
Summa	610,1	543,6	598,0	650,8	1 792,4

Långsiktig ekonomisk plan

Då Vänsterpartiet strävar efter en långsiktig och stabil ekonomi för staden, uppvisas här även en sjuårig plan. Med en stabil finansiering genom framförallt ökade skatteintäkter kan staden på sikt göra sig oberoende av engångsintäkter och vända dagens underskott till ett överskott.

Observera att prognoserna blir osäkrare desto längre fram i tiden planen sträcker sig. Detta då både de generella statsbidragen kan förändras markant samt att demokratiska val kan leda till nya prioriteringar och förändrade intäkter samt kostnader. Tabellerna nedan visar Vänsterpartiets ramfördelning och resultaträkning fram till 2027.

Nämndernas ramar								
Driftskostnader, mnkr								
	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Kommunstyrelse,	161,2	157,1	158,9	160,4	159,3	157,4	153,2	153,3
Grundskole- och gymnasienämnd	722,9	750,3	772,5	797,8	823,5	851,2	877,9	905,9
Äldrenämnd	376,8	387,6	396,0	408,8	426,2	445,0	460,9	479,9
Förskolenämnd	394,1	410,2	426,2	437,2	447,6	462,9	481,3	501,3
Social- och arbetsmarknadsnämnd	543,8	632,4	638,9	650,4	662,0	673,4	685,6	698,3
Kultur- och fritidsnämnd	151,7	151,2	152,2	153,6	154,4	155,2	157,0	157,9
Byggnads- och tillståndsnämnd	4,7	10,0	9,9	10,0	10,0	10,0	10,0	10,1
Stadsmiljö och teknisk nämnd	152,2	171,0	172,9	182,6	178,6	176,0	175,1	171,7
Överförmyndarnämnd	3,9	4,0	4,1	4,2	4,3	4,3	4,4	4,5
Kommunfullmäktiges revisorer	1,9	1,9	2,0	2,0	2,1	2,1	2,1	2,2
Valnämnd	0,3	0,3	2,3	0,4	1,4	0,4	0,4	0,4
Summa	2 513,5	2 676,0	2 735,9	2 807,4	2 869,4	2 937,9	3 007,9	3 085,5

Resultaträkning									
(mnkr)	Budget 2020	Prognos 2020, T2	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Verksamhetens intäkter*	535,7	712,1	496,3	567,5	467,9	467,9	467,8	463,9	465,5
Verksamhetens kostnader	-2 969,2	-2 936,3	-3 006,7	-3 098,3	-3 177,8	-3 246,4	-3 318,9	-3 394,6	-3 723,8
Avskrivningar	-148,4	-141,7	-171,3	-177,0	-185,8	-196,3	-189,1	-180,3	-173,3
Verksamhetens nettokostnader	-2 581,9	-2 365,9	-2 681,7	-2 707,8	-2 895,7	-2 974,8	-3 040,2	-3 111,0	-3 431,6
Skatteintäkter	2 578,9	2 557,9	2 786,8	2 952,9	3 087,8	3 195,4	3 346,8	3 567,6	3 782,3
Generella statsbidrag och utjämning	-153,9	-19,8	-124,7	-260,2	-289,3	-188,7	-194,5	-262,1	-272,2
Finansiella intäkter	185,0	185,0	46,1	42,8	128,4	23,4	21,5	25,4	26,2
<i>-varav utdelning</i>	179,0		41,0	37,0	121,0	16,0	16,0	16,0	16,0
Finansiella kostnader	-28,1	-28,1	-26,5	-27,3	-30,7	-39,9	-39,5	-39,5	-39,5
Årets resultat	0,0	329,1	0,0	0,4	0,5	15,4	94,1	180,4	65,2
<i>*varav jämförelsestörande poster</i>									
Reavinster anl, tillgångar mm									
Exploatering	0		0	0	0	0	0	0	0
Årets resultat exkl. jämförelsestörande poster	0,0	329,1	0,0	0,4	0,5	15,4	94,1	180,4	65,2
Resultat som andel av skatter och bidrag	0,0%	13,0%	-12,8%	-14,4%	-13,1%	-9,9%	-7,7%	-5,8%	-2,7%
Årets resultat exkl jämförelsestörande	0,0%	13,0%	-12,8%	-14,4%	-13,1%	-9,9%	-7,7%	-5,8%	-2,7%
<i>Vad ett resultat på 2 % motsvarar i mkr</i>	48,5	50,8	50,2	51,2	53,8	57,5	60,1	62,9	66,6